

Stadsmanifest

Voor een stad die we willen doorgeven

CDA Amsterdam
CDA Rotterdam
CDA Den Haag
CDA Utrecht
CDA Eindhoven

Maart 2018

Nederland is een van de dichtstbevolkte en meest verstedelijkte landen ter wereld. Die verstedelijking zet bovendien door. In de komende decennia zullen veel van onze dorpen en kleinere steden krimpen terwijl de grote steden juist doorgroeien. Steeds meer mensen willen immers in de grote stad wonen. De stad bloeit en bruist, en is de motor van de Nederlandse economie. Die toestroom biedt kansen maar vormt ook een grote uitdaging. Het CDA wil dat die uitdagingen effectief en met spoed worden aangepakt.

Het CDA Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Eindhoven ('G5') willen dat iedereen betaalbaar in de grote stad kan wonen: studenten, singles, jonge gezinnen en ouderen. **BETAALBAAR WONEN** is voor het CDA daarom topprioriteit. Het CDA wil bovendien dat mensen op een prettige wijze in die grote stad kunnen wonen, werken en leven. Het CDA wil een **LEEFBARE STAD**. Tenslotte wil het CDA dat de grote stad toegankelijk blijft voor mensen, zowel voor stadsbewoners die bijvoorbeeld forenzen als voor bezoekers. Het CDA wil daarom tevens een **BEREIKBARE STAD**.

BETAALBAAR WONEN IN DE GROTE STAD

De vraag naar woningen is groot en de prijzen stijgen snel. Dat maakt het voor sommige groepen steeds moeilijker om een plek te vinden. Vooral voor middeninkomens wordt het steeds moeilijker om een betaalbaar huis te vinden. Het relatief hoge percentage sociale huurwoningen in de grote steden zet de prijzen van andere woningen extra onder druk. Wie meer dan 36.798 euro verdient komt kan een sociale huurwoning vergeten maar kan ook geen dure huur- of koopwoning betalen. Dat treft vooral gezinnen. De trend dat jonge gezinnen de grote stad verlaten is dan ook weer volop terug. Gezinnen zijn echter cruciaal voor een bloeiende stad. Het zijn vaak ouders die actief zijn als vrijwilligers, bij sportverenigingen en in de buurt. Een stad zonder gezinnen is geen echte stad.

Om betaalbaar wonen in de grote stad mogelijk te maken wil het CDA^{G5}:

- ❖ **BOUWEN, BOUWEN EN BOUWEN** voor de middeninkomens. Om aan de vraag te voldoen en de druk te verlichten moeten ambitieus nieuwe woningen worden gebouwd vooral voor huishoudens met een inkomen tussen de 35 en 70.000 euro per jaar. Dat vraagt om zowel koopwoningen als om betaalbare huurwoningen. Dit is in de G5-steden nog urgenter dan in andere steden. Naast binnenstedelijke locaties en verdichting zullen daartoe in sommige steden ook buitenstedelijke locaties ontwikkeld moeten worden (Utrecht-Rijnsburg bv).
- ❖ **DELTAPLAN WONEN VOOR GEZINNEN**. Het CDA wil dat de grote steden om de tafel gaan zitten met de landelijke overheid, institutionele beleggers (pensioenfondsen e.d.), woningbouwcorporaties & andere partijen om zich gezamenlijk te committeren aan een plan van aanpak ten behoeve van het bouwen van voldoende duurzame, energiezuinige gezinswoningen (in het middensegment). In financiële zin zouden een lagere verhuurdersheffing en/of allocatie van de (onvoorzien) meeropbrengst van de verhuurdersheffing een bijdrage kunnen leveren (mits specifiek gericht op de genoemde doelstelling).
- ❖ **GEZINSVRIENDELIJKE WIJKEN**. Gezinnen hebben ruimte nodig voor kinderen om te spelen en te sporten en een plek om de auto kwijt te kunnen. Het CDA wil daarom nieuwe wijken bouwen met voldoende groen, voldoende speeltuinen- en terreinen, sportvelden en parkeerplaatsen. Het CDA wil normen die mogelijk maken dat bewoners van deze nieuwe wijken altijd de auto kunnen parkeren.

- ❖ **SCHAKEL WONINGBOUWCORPORATIES IN.** Zoals we voorstelden in het CDA (ge)Woonmanifest willen wij de markttoets vereenvoudigen zodat corporaties gemakkelijker gezinswoningen in het middensegment kunnen bouwen. De markt voorziet immers niet snel in dit type woningen. Daarnaast wil het CDA sociale huurwoningen die door corporaties verkopen worden behouden voor het middensegment: hetzij door een kettingbeding bij verkoop, hetzij door ze te verhuren in het middensegment.
- ❖ **VOORRANG VOOR MAATSCHAPPELIJKE BEROEPEN.** Voor sommige essentiële beroepen is het moeilijk om gekwalificeerde mensen te vinden. Dit wordt mede veroorzaakt door het gebrek aan betaalbare woningen. Het CDA wil dat leraren, verpleegkundigen en politieagenten voorrang krijgen bij het toekennen van woningen.
- ❖ **VERBOD OP SPLITSING.** Om te voorkomen dat gezinswoningen te gemakkelijk worden opgesplitst stellen we een verbod in op woningsplitsing in straten en buurten waar reeds veel gezinswoningen zijn gesplitst.
- ❖ **EERLIJKE ERFPACHT.** Het CDA wil in steden met een erfpachtstelsel een eerlijke erfpacht met het recht om de grond onder de eigen woning voor een eerlijke prijs in bezit te krijgen (met redelijke prijzen voor zowel afkoop als canon).
- ❖ **VERLAAG DE GRONDPRIJZEN.** Door de hoge grondprijzen in de grote steden kan het sturen op woningen in het middensegment ertoe leiden dat er steeds kleinere woningen worden gebouwd. Het CDA wil dat de grote steden actief gaan sturen op de grootte van de te realiseren woningen. Dit kan door voorwaarden op te nemen in de bouwtoelagen en door zelf lagere grondprijzen te hanteren om aldus grotere woningen in het middensegment mogelijk te maken.
- ❖ **STARTERSLENINGEN.** Met een eigen huis spaar je voor je toekomst en dat gunnen wij iedereen. Daarom wil het CDA dat de gemeente en/of de landelijke overheid startersleningen gaan verstrekken.

DE LEEFBARE STAD

Naast investeringen in woningen wil het CDA dat er geïnvesteerd wordt om de openbare ruimte schoon, heel, veilig en voldoende geluidsarm te houden. De grote stad is een plek waar telkens meer mensen dicht op elkaar gaan zullen leven. Gezinnen, en anderen, moeten in de stad op prettige wijze kunnen wonen, werken en leven. Dit betekent ook dat mensen recht hebben op voldoende nachtrust.

Om de leefbare stad mogelijk te maken wil het CDA^{G5}:

- ❖ **VOLDOENDE WIJKAGENTEN.** In elke stad en in elke wijk moeten altijd (24/7) voldoende wijkagenten beschikbaar zijn die de straat op kunnen. Te vaak nog moeten agenten op andere plekken bijspringen waardoor elders weer tekorten ontstaan. Het 'rondpompen van tekorten' moet gestopt worden door extra agenten aan te nemen. Waar nodig zullen meer wijkbureaus moeten worden ingericht. Politievrijwilligers gaan de politie bovendien vaker dan nu ondersteunen zodat de wijkagent ook echt de straat op kan.
- ❖ **NACHTWACHT 2.0.** Het CDA wil een nieuwe 'Nachtwacht'; een team van handhavers dat in buurten met veel overlast 's avonds en 's nachts zichtbaar patrouilleert. Dergelijke wijkteams moeten goed samenwerken met de buurt en contact houden via bijvoorbeeld WhatsApp-groepen zodat ze ook snel ter plaatse kunnen zijn.
- ❖ **MEER HANDHAVERS.** We willen investeren in meer handhavers zodat eerder kan worden opgetreden tegen rotzooi, vuil, geluidsoverlast en woonoverlast.
- ❖ **SNELLER OPTREDEN.** We willen dat er sneller wordt opgetreden tegen overlast gevende coffeeshops en shishalounges (die overal vergunningsplichtig worden).

- ❖ **GEEN GEKNUTSEL MET DRUGS.** Wij willen geen coffeeshops in de buurt van scholen en wijzen een pilot met regulering van wietteelt in onze steden af. We willen juist dat alles op alles wordt gezet om te voorkomen dat drugsgebruik (wiet, XTC, cocaïne etc) normaliseert.

DE BEREIKBARE STAD

Om te voorkomen dat de steden dichtslibben en onbereikbaar worden wil het CDA investeren in betere bereikbaarheid en doorstroming. Dit geldt zowel voor de auto als voor het OV (ook via water). Waar nodig hebben we bovendien rekening te houden met de luchtkwaliteit die in de steden op sommige plekken erg slecht is.

Om de bereikbare stad mogelijk te maken wil het CDA^{G5}:

- ❖ **DELTAPLAN BEREIKBAARHEID.** Het CDA wil dat de grote steden om de tafel gaan zitten met de landelijke overheid, institutionele beleggers (pensioenfondsen e.d.) en andere partijen met een maatschappelijke verantwoordelijkheid om zich gezamenlijk te committeren aan een plan van aanpak (+ bijbehorende investeringen) ten behoeve van verbetering van de bereikbaarheid.
- ❖ **SNELLE LIGHTRAIL- EN METROVERBINDINGEN** tussen de steden. In alle grote stedelijke regio's van ons land moet haast gemaakt worden met het realiseren van snelle OV-verbindingen tussen de steden. Waar mogelijk via bestaand spoor (spoorboekloos reizen) en waar nodig door de aanleg van nieuwe verbindingen.
- ❖ **MEER TRAM EN BUS.** Tram en/of bus + watervoer moeten lokaal frequenter rijden en lacunes in het stedelijk OV-net dienen te worden aangepakt ('fijnmazig netwerk').
- ❖ **BEWONERS MOETEN KUNNEN PARKEREN.** Bij de verdeling van schaarse parkeerplaatsen krijgen bewoners en hun bezoekers voorrang. Overal waar de parkeerdruk zo hoog is dat bewoners lang bezig zijn met het zoeken naar een parkeerplek moeten maatregelen worden genomen.
- ❖ **DE FIETS KRIJGT MEER VOORRANG.** We stimuleren fietsen door de inrichting van extra sterfietsroutes, door in gratis fietsenstallingen te voorzien en door het aantal 'fietsparkeerplekken' uit te breiden.
- ❖ **VERKEERSCIRCULATIESYSTEEM.** We willen een verkeerscirculatiesysteem dat op basis van actuele luchtvervuilingscijfers het verkeer gaat omleiden via andere routes in het belang van zowel sneller verkeer als een schonere lucht.
- ❖ **SPECIALE PROJECTEN.** Elke stad heeft bereikbaarheidsprioriteiten die urgent gerealiseerd moeten worden. De steden kunnen dit niet alleen maar hebben daarbij de steun van andere partners dringend nodig. Het CDA in de G5-steden wil dat de volgende projecten zo spoedig mogelijk worden gerealiseerd en wil dat de steden met andere partners (regio & landelijke overheid) in gesprek gaan hoe middelen daartoe kunnen worden bijeengebracht:
 - Amsterdam: doortrekking Noord-Zuid naar Schiphol, aanleg metrolijn naar Almere & Oost-Westlijn.
 - Rotterdam: aanleggen metrolijn die Feyenoord City en IJsselmonde ontsluit en met Kralingen verbindt ('zuidtangent').
 - Den Haag: metro Den Haag CS naar zee.
 - Utrecht: Versnelde aanleg Noordelijke Ring (met verdiepte kruisingen) & aanpak van de trage doorstroming van de Leidsche Rijntunnel (A2)
 - Eindhoven: verbreding van de A67 naar Venlo en de A58 naar Tilburg.